

крвном осветом и куповином невеста, са патријархалним кућним задругама, саветима најстаријих по годинама и изабраним поглаварима — све су то овде основи заједнице људскога живота. Претворити преко ноћ тога човека из најмрачнијег пра-доба у држављанина двадесетог века нема ни мало више изгледа на успех од покушаја, да се у развијеног становника Средње Европе национална свест замени осећајима племенскога сродства. Историја не може трпети хиљаду годишње скокове.

Држава не може оставити само себи те полу-и више но полудивљаке Албанских Алпа, јер их већ и сама глад гони да разбојничким походима стално угрожавају своју и својих суседа безбедност; баш су и сада српски листови на Југу пуни извештајима о честим арбанашким упадима у Ст. Србију, у којима се убијају селаци уцењују села и одгоне стада оваца и коза. Сваки покушај да се то измени, да се разоружају ти вечити нерадници и да се васпитају да постану добре пореске платише и да се зарад њихова сузбијања саграде домови и железнице кроз њихову дивљину, мора и наићи ће вазада на огорчење и крвав отпор. Истина Петар II и Данило I умели су да племена у Црној Гори, о чијем друштвеном уређењу стари цин Марко Миланов очигледно прича, лише њихове од давнина навикуте слободе и да направе од охолих чланова братстава покорне поданике, али је то полазило за руком под дивљим проливањем крви само за то, што су црногорски кнежеви руским новцем створили били себи прве зачетке стајаће војске и свој положај апсолутних владалаца према народу искупили били завис-